

Т. А. Подгурська, викладач,
кафедра української мови
та літератури

ПОЛІЛОГ ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ-ІНОЗЕМЦЯМИ

similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman I

мів вивчення мови студентами-іноземцями є комунікативний аспект, що передбачає розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності. Для активізації мовленнєвої діяльності студентів слід надавати перевагу таким формам роботи, які були б тісно пов'язані з їхнім життєвим досвідом, зацікавлювали б їх, викликали інтерес, прагнення поділитися думками, зближували реальну і навчальну мовленнєву діяльність. Головна функція мови полягає в тому, що вона є засобом спілкування, пізнання нагромаджених людством культурних цінностей, а також засобом самовираження особистості.

Отже, метою першого етапу вивчення української мови як іноземної є навчання усного мовлення. Загально відомо, що навчити людину добре володіти мовою можна лише у процесі мовлення. Спілкування відіграє значну роль у становленні й розвитку особистості. Тому переваги вивчення мови за допомогою полілогу полягають у тому, що студент «розкривається», почувається розкуто, проявляє творчість. І пізнавальний процес, що протікає індивідуально, залучена і та інформація, яку студент отримує від партнера у спілкуванні. Для організації більш ефективного навчання-спілкування у групі може бути не більше 10 осіб. Головна умова ефективності навчання — створення особливого психологічно мікроклімату, оптимальна реалізація можливостей кожного студента.

Отже, розпочинаючи роботу за полілогами, викладач вводить студентів у мовленнєву ситуацію, він вказує тему і ознайомлює студентів з відповідною лексикою. Так, під час вивчення української мови розглядаються теми: «Знайомство», «Їдальня», «Лікарня», «На помпі», «У магазині» та ін. Лексика може пропонуватися на такі теми: зовнішність людини,

поведінка, риси характеру, норми етикету в різних життєвих ситуаціях тощо. Кожен, отримуючи роль, перевіряється у дійову особу навчального процесу — гри. Це сприяє швидкому засвоєнню слів з української мови, глибинному ознайомленню з культурою українського народу. Ситуації дібрані таким чином, щоб, моделюючи мовленнєву поведінку кожного, об'єднати всю групу єдиною діяльністю мовленнєвого спілкування.

Кожний полілог має до 50 нових лексичних одиниць. Враховуючи те, що учні далі будуть працювати з додатковими текстами, кількість лексик кожної теми значно збільшується. Усний курс подається наступними етапами:

- активізація уваги, пояснення ситуації, опис місця та учасників подій за темою;

- репрезентація тексту з відповідної теми викладач зачитує український варіант, широко використовуючи засоби невербальної комунікації;

- лексико-граматичний коментар: пояснення значень, лексичних одиниць, добір синонімів, особливості наголошення слів, правильне вживання відмінків, прийменників тощо;

- «активний етап»: учні озвучують свої ролі, обігрують ситуації полілогу.

На подальших заняттях відбувається активізація навчального матеріалу: спочатку ставлять завдання у рамках полілогу, обігрують подібні ситуації, шляхом репродуктивної бесіди перевіряється знання тексту. На наступних заняттях завдання ускладнюється, пропонується нова ситуація спілкування, яку моделюють самі студенти (базовою є вивчена лексика). Також змінюються теми полілогу — це може бути вже більш фахове спілкування на тему «У банку», «На роботі», «На митниці».

Викладач на третьому — четвертому занятті після глибокого засвоєння матеріалу з однієї теми може дати поточну письмову контрольну роботу з метою перевірки вивчених лексик, і аж потім розпочинати нову тему, яка повинна максимально об'єднати вивчену лексику, й обігрують її.

Вивчення української мови за допомогою полілогу має значні переваги порівняно зі стандартними методами навчання. Студенти не тільки засвоюють навчальний матеріал, але й значно збільшують активний словниковий запас, розкриваються як особистості, проявляють свою творчість.